

GENEALOGISCH - EN BIOGRAFISCH FAMILIETIJDSCRIFT
VAN HET OUDE HOEGAARDSE GESLACHT VAN NERUM

FAMILIE-UITGAVE : VAN NERUM : MAQUISSTRAAT, 44 EVERE

37 ONZE FAMILIESTAMBOOM :

Eindelijk zijn we klaar om met de zo lang verwachte familiestamboom een aanvang te nemen. Afschoon nog tal van opzoekingen te wachten staan, is er reeds voldoende bewijsmaterieel voorhanden om van stapel te lopen. In onze vorige nummers werden enkele onontbeerlijke begrippen nader omschreven, die de algemene familiegeschiedenis noodzakelijkerwijze dienen vooraf te gaan. Zo leerden wij Hoegaarden, de geboorte-grond van onze voorvaders kennen, evenals de oorsprong en betekenis van onze naam, die gepaard gaat aan een gewest, waar de eerste sporen van ons voorgeslacht werden weergevonden. En ook het oude familiewapen kon achterhaald worden, dat aan ons geslacht werd toegekend en waarop we terecht mogen fier gaan.

Zo echter het onderling verwantschap van ons voorgeslacht niet nader kon bepaald worden, dit ingevolge het teloor gaan van oorkonden en actes, dan zijn er van in de XVIIe eeuw genoeg gegevens overgebleven, om vanaf dat ogenblik alle leden nauwkeurig aan te schakelen, waardoor zij als onze rechtstreekse bloedverwanten mogen beschouwd worden, hetzij langs verre, hetzij langs dichte stamvertakkingen. Zo zijn we er reeds in gelukt meer dan 200 naamdragers te identificeren, die tot 10 opeenvolgende generaties behoren, allen uit dezelfde stamouders gesproten.

Elk dezer zal afzonderlijk op genealogisch en biografisch gebied behandeld worden, met bijkomende inlichtingen over aanverwante families, verrijkt met fotos en oude dokumenten.

Het bijhouden van deze notitiën zal de geschiedenis van ons geslacht uitmaken en een waardevol familiestamboek vormen. Om dit alles nu beter te begrijpen en een klare blik te bekomen op de juiste plaats door al deze bloedverwanten ingenomen, vindt U in bijlage een overzichtelijke stamboom van onze familie, zoals hij tot heden werd opgemaakt. Wellicht kunnen er zich nog wijzigingen voordoen, maar in afwachting dient hij als gids om de familiegenealogie te volgen. Deze stamboom bevat de verschillende stamvertakkingen en aanschakelingen, wijl alle leden uit eenzelfde generatie op gelijke hoogte zijn opgesteld. Het volstaat slechts een bepaalde persoon in zijn generatie weer te vinden, om al zijn ascendanten en nakomelingen te kennen, alsook zijn verwantschapsgraden en verhoudingen tot andere vertakkingen.

Een stamboom is echter nooit volledig, want steeds komen er nieuwe elementen aan het licht, zodat een enkeling zulk werk alleen dan ook onmogelijk tot een goed einde kan brengen. Om dit doel te bereiken is de medewerking van allen noodzakelijk, hoe gering deze ook weze moge. Daarom zullen de familieleden eigentueel tot het verstrekken van aanvullende inlichtingen worden verzocht en wij durven hopen dat zij elk op hun manier, het hunne zullen bijdragen tot de opbouw van onze gezamenlijke familiegeschiedenis.

Art. 38 LIBER GENEALOGICUM FAMILIARUM VAN NERUM de HUGARDIS

Genealogische en Biografische notitiën over de Hoegaardse tak van het Haspengouws geslacht Van Nerum.

A A N G E S C H A K E L D E E N

1e Generatie : Joannes Van Nerum

"Joannes Van Nerum (ook van Nerem en van Nerim genaamd) werd vermoedelijk geboren te Bunsbeek of te Miscoom rond 1650/60 en huwde te Tienen op 29. 11. 1681 met Anna Lucia Wanten. Hun getuigen waren :

- Peter Van Hoebroeck
- Antoine Oebrechts,

Anna Lucia Wanten werd gedoopt te Tienen op 20. 7. 1662 als dochter van Carolus Wanten en Lucia Van Jongh. Tot doopheffers kreeg zij :

- Hendrik Ballis ;
- Anna Wanten (haar tante).

Uit hun huwelijk sproten :

- Joanna Elisabeth : * Bunsbeek 12. 11. 1682
- Maria : * Bunsbeek 8. 7. 1686
- Carolus : * Bunsbeek 29. 1. 1689 (x Barbe Sweerts uit Hoegaarden)
- Lucia : * Bunsbeek 9. 3. 1691 (x Martha Speculo - xx Guill. Schepers)
- Joannes : * Waenrode 27. 5. 1693 (x Elisabeth Wustenbergh)
- Maria Magdalena : * Waenrode 10. 11. 1695
- Catharina : * Waenrode 26. 1. 1699

Uit de geboorteplaatsen van hun kinderen blijkt duidelijk dat Joannes Van Nerum en Lucia Wanten rond 1692 Bunsbeek verlieten om zich in Waenrode te gaan vestigen. Daar overleed Lucia op 5. 6. 1702 (akte 305) en haar echtgenoot op 7. 3. 1730 (akte 320). Zij werden in de kerk begraven, omdat zij tot de vooraanstaande ingezetenen van de gemeente en als grote weldoeners van de kerk stonden aangeschreven.

Elk jaar op Sinxendag trok hij aan het hoofd van zijn kudde te voet naar ODV Kerk te Tienen. Alle Hoegaardiërs namen deel aan deze processie, die vroom naar Tienen ging om na het lof zingend en half in de wind weer te keren.

Maar Pastoor Redig ledigde ook graag een glaasje en vaak gebeurde het dat hij zijn koster Van Rickstal in de Pastorij op een heerlijke wijn onthaalde. Dan had hij de gewoonte het woord "Tibi" (het wordt U geschonken) uit te spreken, maar de koster die hiervan niets begreep wilde toch het fijne van weten en ging te rade bij de Onderpastoor. Deze laatste was een grappenmaker en verklaarde aan Van Rickstal, dat het woord "Tibi" een scheldwoord was en "Roskop" betekende. "Nu zal ik de Pastoor wel hebben" zei de koster en toen Pastoor Redig bij een volgende gelegenheid opnieuw het woord "Tibi" uitsprak, antwoordde de koster fier. "Ik ben geen Tibi, gij zijt een Tibi en Uw ganse familie zijn Tibis".

"Zo is het" zei de Pastoor en samen dronken zij hun wijn uit, maar een volgende maal sprak de Pastoor :

"Drink Koster, God heeft ons de wijn verleent, het water is voor de molenaar".

"Tibi" zei de koster, "zo is het" en zo bleef het ook.

(Meegedeeld door Achille Julien Van Nerum),

40 DE SUIKERFABRIEKEN VAN HOEGAARDEN.

Na toelating van 15 Febr. 1865 werd door Joseph Libert Dumont (brouwer), als Alexandre Putzeys (Notaris) en Roch Apollinaire Van Goitsnoven, een suikerfabriek in werking gesteld in de oude Fabriekstraat te Hoegaarden (kadasterpercel E 520).

Deze fabriek droeg de benaming "Dumont & Co", bevatte een laboratorium, was voorzien van drie ketels en een stoommachine van 20 PK en verschaft werk aan 142 arbeiders en 35 vrouwen.

Enkele jaren later zou deze instelling niet meer aan de vereisten voldoen en werd er naar de opbouw van een grotere fabriek uitgezien. Joseph Putzeys (broeder van vorige), die een grote ondervinding had op gebied van suikerfabricatie, riep enkele personen bijeen die de zaak ter harte namen en zich op 18 Dec 1876 naar de studie van Not. Crampen te Tienen begaven. Daar werden de akte (n° 356) en staten opgesteld voor een nieuwe fabriek, onder de naam "Sucrerie du Grand Pont", met een kapitaal van 300.000 Fr.

Waren bij de opstelling van deze akte tegenwoordig :

Joseph Libert Dumont (industriëel te Hoeg.), Louis Lamotte (idem) Libert Oury (bankier te Geldenaken), Hector Lois (eigenaar te Geldenaken), Charlot (Not. te Geldenaken), Leon Pasteur (idem), Edouard Henri Huens (eigenaar te Boutersem), Joseph Putzeys (ing. chimist te Hoeg.), Louis Struyven (hotelhouder te Tienen), Alexandre Loriers (eigenaar te Hoeg.), Ferdinand Vanhagendoren (stoker te Hoeg.) en Edward Vandermolten (pachter te Hoeg.)

Op 1 Jan 1877 greep de eerste vergadering van de beheerraad plaats, voorzeten door Joseph Libert Dumont, met Lamotte en Oury als beheerders en Joseph Putzeys als waarnemend Directeur. Op 12 Dec 1877 bekam deze laatste de toelating der Bestendige Deputatie van de Provinciale Raad (Ord. n° 270.515 en B 7.209 van 25 Apr 1877), om zijn fabriek in werking te stellen. In afwachting der constructie kwam de beheerraad samen in de herberg "La tête du beuf" waar de burelen waren ingericht.

De "Sucrerie du Grand Pont" werd gebouwd op de plaats "Bley", was voorzien van 4 stoommachines en had nog haar eigen labuur, waarvoor ossen werden ingezet. De fabricatiemethodes waren nog zeer primitief, ze moesten de beten bijvoorbeeld in silos opgestapeld worden, met manden naar binnen gedragen en de pulp in wollen zakken onder de pers gebracht, om er het sap uit te halen. In den beginne was de produktie gering, maar ze steeg van jaar tot jaar, om in 1880 de 12.000 ton te bereiken.

In 1885 werd de fabriek met electriciteit uitgerust, maar een economische crisis brak uit en gaf aanleiding tot moeilijkheden in de beheerraad. Joseph Putzeys trok zich in 1886 terug en richtte een eigen fabriek op aan de Gête, onder de benaming "Sucrerie de la Ghête", weldra gevolgd door een kleinere te Altenaken. Als houder van verschillende uitvindingsbrevetten, werd hij naar Rusland en Roemenië geroepen om er suikerfabrieken in gang te stellen, terwijl ook menige raffinaderij in België door hem werd opgericht.

Ondertussen had Louis Struyven het Voorzitterschap van Dumont overgenomen, die in 1882 was overleden en steeds ging de "Grand Pont" verder haar produktie op te drijven. In 1900 werden er 550 ton beten per dag verwerkt. In 1906 werd Louis Naveau tot Voorzitter verkozen en schakelde vijf jaren later de fabriek van Bernissem in. In 1912 kreeg Albert Delacroix leiding over de Grand Pont en palmde onmiddellijk na de eerste wereldoorlog, de fabrieken van Boncffe en Ramillies in. In 1920 zou de nieuwe Voorzitter Ernest Oury de samenwerking bewerken tussen de "Grand Pont" en de "Sucrerie de la Ghête" van Putzeys, die in 1917 overleden was.

De "Union Sucrière de Belgique" en de fabrieken van Gembloers en Chastres zouden in 1927 eveneens met de "Grand Pont" verbonden worden, maar van al deze suikerrefinaderijen bleef alleen Gembloers in werking.

In 1943 nam Jules Lowet het Voorzitterschap waar en werd op zijn beurt in 1949 door Jean Marie Lowet-Oury opgevolgd.

In 1957 werd de "Sucrerie de la Ghête" onttakeld en alles samengebracht in de fabriek van de "Grand Pont", die zich tot een rijke industrie had opgewerkt. Haar jaarlijkse produktie benadert de 25.000 ton suiker, hetzij 1/10 van 's lands voortbrengst. Tijdens de fabricatiemaanden (Okt. tot Dec.) worden er circa 1200 arbeiders en 140 bedienden gebezigd, wyl het vast kaderpersoneel in normale periode 260 arbeiders en 90 bedienden bedraagt.

Nopens de suikerfabrieken van Hoegaarden loont het de moeite enkele van deze personen, die aan de gemeente zulke bloei hebben verschaft, beter te leren kennen en te vernemen hoe zij met onze familie waren verwant.

Joseph Libert DUMONT : ° 1816 + 1882, gehuwd met Virginie Paillet. Hij was de zoon van Joseph Dumont en Anne Cath. Sweerts. Zijn zuster Catherine Rosalie (1818 - 1891) huwde in 1848 met Louis Alex. Putzeys. Elodie Dumont (dochter van Joseph Libert) huwde met de bankier L. Oury. Joseph Libert Dumont was een bloedverwant van Albertine Dumont die in 1808 gehuwd was met Jean Bapt. Van Nerum (kleinzoon van Charles en Barbe Sweerts).

Louis Alexandre PUTZEYS : ° 1814 + 1881, gehuwd met Catherine Dumont (zuster van Joseph Libert). Hij werd tot Burgemeester van Hoeg. verkozen van 1854 tot 1861 en van 1866 tot 1876. (° 1768 + 1840)¹. Had in 1840 zijn vader (Henri) als Notaris opgevolgd, die hetzelfde ambt te Hoeg uitvoerde van 1768 tot 1840.

In 1881 gingen de notariële minuten over op Arthur Putzeys (zoon van Louis Alexandre). Arthur was burgemeester te Hoeg. van 1896 tot 1905, en was de vader van Maria Putzeys die huwde met Not. Leonce Heuninokx, wiens zoon Ernest insgelijks het Notarisambt opnam.

Joseph PUTZEYS : ° 1844 + 1917. Zoon van Jean Baptiste (kozijn van Louis Alexandre Putzeys) en van Anne Lodewijckx (tante van Leop. Lodewijckx, geneesheer te Hoeg. en burgemeester van 1876 tot 1892 en van 1927 tot 1932, vader van Emile Lodewijckx).

In 1880 huwde Joseph Putzeys met de 24 jarige Lucie Van Nerum (dochter van Livinus en Agnes Monique Cipers).

Hij was de broeder van Caesar (hotelhouder te Hoeg), van Romain (stofhandelaar) en van Eudolie (gehuwd met Severin Debroeck, wiens broeder Edmond in het huwelijk trad met Elodie Van Nerum en later met diens zuster Marie Elise, dochters van Charles en Cath. Defoor, dus nichten van Lucie Van Nerum). Hij had een zoon (Maurice) en vijf dochters, waarvan Germaine in 1930 trouwde met Francisco Demaribona Y Vina uit La Havana (Cuba), Diplomaat te Genua (Italië). Op voorspraak van Joseph Putzeys werd zijn schoonbroeder Hubert Van Nerum

x Marie Julie Van Nerum, zuster van Lucie) in 1878 door de suikerfabriek aangesteld als agent voor verkoop van maad en aankoop van beten, hierdoor de schakel vormend tussen de fabriek en de landbouwers. In 1903 droeg Hubert deze taak over op zijn zoon Achille-Julien, die in 1953 door de Grand Pont vereerd werd met de Gouden Palmen der Kroonorde enheden bijna 58 jaren dienst heeft als agent.

Ferdinand VANHAGENIEREN : Komt voor op de acte van 1876 ter oprichting van de fabriek. Hij was de vader van Jules die huwde met Gabrielle Van Nerum (dochter van Ph. Arthur en Leontine Deswert). Deze Ph. Arthur Van Nerum was een aangetrouwd kozijn van Joseph Putzeys en heeft eveneens gedurende lange jaren als opzichter in de fabriek gewerkt.

Uit dit alles blijkt dat verschillende hoofdfiguren der suikerfabrieken met onze familie waren verwant en dat verscheidene familieleden sedert de aanvang bij de fabriek zijn verbonden geweest, zodat de geschiedenis van de Grand Pont ook een brokje van onze familiegeschiedenis inhoudt.

Art. 41. HOEGAARDEN, BAKERMAT VAN ONS GESLACHT (vervolg 4)
(zie voorgaande in art. 34)

Onder de Habsburgers.

In 1482 ruimden de Bourgondiërs de plaats voor de Habsburgers en werd Hoegaarden in de ondergang van Tienen betrokken (1507). Nochtans wisten zij zich snel te herstellen en hun vroeger karakter te bewaren. Telkens zij aan een der twee partijen een dienst hadden bewezen, verzochten zij tot een tegenprestatie, die men hen niet durfde weigeren, uit angst hun medewerking te verliezen.

Ofschoon de Vrijheit zelf geen taksen wilde betalen, stelde zij evenwel belastingen in op de vreemdelingen die te Hoegaarden bezittingen hadden of handel dreven. Hun macht lag volledig in het feit hunner staatkundige en bestuurlijke ligging. Naarmate hun belangen op het spel stonden, leunden zij nu eens aan met Luik en dan weer met Brabant. Als de Bisschoppen te veeleisend werden, riepen zij plechtig uit: "Al behoren we tot Luik, toch liggen we in Brabant", en als de Hertog te veel oijns eiste, zegden zij "We liggen wel in Brabant, maar onze enige en wettige Heer is niemand anders dan de Bisschop van Luik." Hierin lag hun ganse politiekvoering. Zij beschouwden zich als vrije onafhankelijke mannen.

Hoegaarden zweefde werkelijk tussen het land van Luik, waarvan ze territoriaal afhingen, en het Hertogdom Brabant die er de trommelslag of soldatendienst had, terwijl de kapittelgoederen grotendeels tot Keulen behoorden. Do or deze verwarde toestand genoten zij van een uitstekend asylnrecht, want zo er iemand door Brabant werd opgezocht, verborg hij zich op het onschendbaar gebied van Keulen of Luik en tegenovergesteld.

Wanneer Brabant nu de bier- en wijntol instelde, waardoor de doorvoer van niet aangegeven Hoegaardse vaten op Brabants gebied in beslag werden genomen, richtten zij een verzoek tot Keizer Karel, dat ingewilligd werd, want niemand durfde de mannen van Hoegaarden treffen, die zich in hun "Vrijheit" zeer machtig voelden.

In 1552 richtte het gemeentebestuur een dorpswacht in tegen tovers en plunderbenden. Deze wacht deinsde or zelfs niet voor terug afgezondarde krijgsbenden aan te vallen en te verjagen, zo deze hun gebied poogden binnen te dringen. Als de legers echter te sterk waren, gingen zij tot een sluwe list over om de soldaten buiten de Vrijheit te houden, zij boden namelijk bier- en wijnvaten aan de Bevelhebber aan en kochten ham uit.

De Spaanse troebelen.

In 1598 ruimden de Habsburgers op hun beurt de plaats voor de Spanjaarden, die in onze gewesten een verwoede godsdienststrijd leverden. Voor Hoegaarden was het een periode van ellende en verval, gezien de rijke Vrijheit een zeer begeerd plunderterrein was voor de doortrekkende en oorlogvoerende legers. Maar met hun smakelijk bier wisten de Hoegaardiërs vele onheilen te vermijden, doch konden niet beletten, dat ingevolge de voortdurende oorlog tegen Louis XIV, het dorp meermalen totaal geplunderd werd door zowel verbondene als vijandelijke legers, waardoor hongersnood uitbrak en tot besmettelijke ziekten leidde. De XVIIe eeuw was voor Hoegaarden de droevigste tijd uit zijn geschiedenis, maar door hun onverwoestbare wil zouden zij or toch in slagen, alle ellende en rampen weer te boven te komen.

De Komst der Oostenrijkers :

In 1713 kwamen de Verenigde Provinciën, met uitzondering van het land van Luik en Hoegaarden, onder Oostenrijks bewind. De rust keerde weer en opende te Hoegaarden de baan voor een eeuw van de hoogste bloei.

(vervolgt)

Art. 42 - FAMILIENIEUWSWerden geboren in de maand oktober :

- + Henri Van Nerum (Burgemeester te Hoeg) ° 16.10.1761
- + Françoise Van Nerum (x Van Autgaerden) ° 24.10.1771
- + Joannes Van Nerum (x Colin) ° 16.10.1802
- + Marie Elisabeth Van Nerum (x Stockmans) ° 4.10.1804
- + Justin Van Nerum (z. van Jean Bpt x Dumont) ° 5.10.1816
- + Theodore Van Nerum (x Dewelde) ° 1.10.1817
- + M.Fr. Hortense Van Nerum (d. van Jean François x Aerts) ° 13.10.1819
- + Hub. Edward Van Nerum (Bestuurder Wezenhuis) ° 10.10.1829
- + Joseph Van Nerum (z. van Theodore x Dewelde) ° 31.10.1845
- + Anastasie Van Nerum (x Meddaerts) ° 17.10.1857
- + Frans Van Nerum (x Tesseur) ° 24.10.1906
- ~~Mathilde Van Nerum (x Drog) ° 22.10.1908 (52 j.)~~ *Fréeh*
- Yvonne Schoofs (x Marcel Van Nerum) ° 25.10.1910 (50 j.)
- Rosa Van Nerum (x Aug. Van Nerum) ° 19.10.1922 (38 j.)
- Jozef André Van Nerum (x Plügers) ° 6.10.1923 (37 j.)
- Elza Van Nerum (x Hactourt) ° 13.10.1923 (37 j.)
- Bartha Bern. Van Nerum (x Vertommen) ° 23.10.1938 (22 j.)

} Beste
wensen
voor uw
verjaar -
dag

Huwelijken

- + Françoise Van Nerum met Bernard de Hennin - 23.10.1792
- + Anne Barbe Van Nerum met J. Henri Dewaelheyns - 24.10.1793
- + Marie Cath. Van Nerum met Servais Nijs - 6.10.1809

Sterfgevallen :

- Alexandrine Van Nerum (d. van Henrix Groetaers) + 2.10.1814 (1 j.)
- Anne Cath. Van Nerum (d. van Jean Bpt x Bochet) + 27.10.1817 (7 j.)
- Marie Anne Van Nerum (d. van Jasq. Ph x Van Autgaerden) + 11.10.1832
- Agnes Monique Cipers (x Livinus Van Nerum) + 31.10.1886 (62 j.)
- Maria Elisa Van Nerum (x Edm. Debroeck) + 9.10.1890 (29 j.)
- Oct. Degroot (1 x Julien Van Nerum) + 22.10.1907
- Marie Felicie Van Nerum (x Ch. Nennus) + 16.10.1956 (75 j.)

" De ganse familie gedenkt haar afgestorven bloedverwanten ".

Art. 43 • Mededeling

Sommige leden verwonderen er zich over dat ook hun data niet in het Familienieuws voorkomt. Dit komt door het feit dat wij ze effenaf nog niet hebben vernomen. Daarom verzoeken wij hen, ons de ontbrekende data nopens geboorten, huwelijken en sterfgevallen te laten kennen hetgeen tevens als bewijs zal gelden, dat zij interesse voelen voor de familiestudie, dewelke overigens een collectief familiewerk dient te zijn.

In volgend nummer : IIe Generatie - "Charles Van Nerum en Barbe Sweerts Hoegaarden, bakermat van ons geslacht (einde)

GENEALOGISCH - EN BIOGRAFISCH FAMILIETIJDSCRIFT
VAN HET OUDE HOEGAARDSE GESLACHT VAN NERUM

FAMILIE-UITGAVE : VAN NERUM, MAQUISSTRAAT, 44 EVERE

Art. 44 ENKELE BELANGRIJKE MEDEDELINGEN

1° Corrigendum

In bijlage van dit nummer zult u een "Corrigendum" vinden, met verzoek de tekst ervan grondig te lezen en de nodige verbeteringen volgens de gegeven richtlijnen te willen uitvoeren. Op dat elke binnengedrongen fout dadelijk uit ons familieblad zou gewoerd worden. Het aanbrengen van deze verbeteringen is noodzakelijk, ten einde ons tijdschrift zo juist en volledig mogelijk te houden en te vrijwaren van alle latera tegenstrijdigheden en eventuele kritiek.

2° Onze stamboom

Met vorig nummer heeft u onze Familiestamboom ontvangen, doch wegens plaatsgebrek is de afstamming uit de VIIIe generatie soms ineenlopend en onduidelijk. Hieraan kan verholpen worden door bijvoorbeeld elk gezin (met inbegrip van al hun kinderen), in eenzelfde kleur te plaatsen, derwijze dat hun vertakking onmiddellijk opvalt.

Gezien deze stamboom dienen zal als gids om de familiegenealogie, die nu een aanvang neemt, beter te kunnen volgen, is het misschien beter elk vakje per generatie te nummeren vanaf 1 tot 4...., ten beginne van links, want in de toekomst zullen de besproken bloedverwanten aangeduid worden zoals in onderstaande voorbeelden.

Voorbeelden :

Zie Stamboom V/7" = dit is Charles Van Nerum, Vde generatie, 7de vakje ten beginne van links.

Zie Stamboom VIII/21" = dit is August Van Nerum, VIIIe generatie, 21ste vakje ten beginne van links.

enz....

Deze stamboom is slechts tijdelijk, want nog andere vertakkingen zullen weergevonden worden en later bijgevoegd, maar in afwachting geeft hij ons reeds een overzichtelijke staat, van al de tot heden aangeschakelde bloedverwanten.

3° Ons tijdschrift :

Wie een of meerdere van onze nummers per ongeluk zou verloren hebben en er aan houdt de verzameling volledig te houden, kan de ontbrekende nummers aanvragen, waarvan er nog enkele in voorraad zijn.

Art. 45 NOG IETS OVER DE ETYMOLOGIE VAN ONZE NAAM.

- In n°2 van Mei 1960 - Art. 6 hebben wij door een lange en soms te ver doorgedreven studie getracht, een bepaalde richting te volgen om de etymologie van onze naam zo klaar mogelijk te belichten. Maar zowel "oorsprong" als "betekenis" van onze naam berusten gedeeltelijk op vaststaande feiten, gedeeltelijk op loutere hypothese.

.../...

Het kwam er voornamelijk op aan de stelling nopens een Keltische of Frankische afkomst te aanvaarden. De mogelijkheid van eerstgenoemde blijft evenwel bestaan, maar de taalwortels "Neur" en "Hume" worden verworpen. Het Keltische "Neur" betekent namelijk in het Frankisch: "Nothari, Nothard en Nothger" zodat deze overgang niets te maken heeft met onze naam, evenmin als de uit "Hume" die tot "Om" of "Um" zou herleid zijn.

- De Nederfrankische wortels "Nieder + heim" krijgen de bovenhand, zodat het veel logischer schijnt, dat wij tot een Frankische clan behoorden, die in de 10e of 11e eeuw van uit het Oosten is gekomen en zich in het laag gelegen gebied bij Nerm (Hoegaarden) heeft neergezæt, waardoor onze voorvaders doods- of eenvoudig de naam "Nederheem" aannamen.

In ons land ondãrgingen een tiental Nederheemse (laag gelegen) streken het zelfde lot en werden de bakermat van de latere geslachten met soortgelijke naam, zonder daarom met elkaar te zijn verwant.

- Zo hebben wij :

Nerem bij Brussegem, met de oudst gekende naamdrager Johannes de Nederhem (1287)

Nerem bij Halle, met Jehan de Nedrem (1287)

Nerem bij St Pieters Leeuw, met Joes van Nederhem (1406)

Nidëran bij Kasteelbrakel, met Nedrehain en Nedrem (1278)

Noirhat bij Bousval, met Neerehayn (1225), wijs ook een Willem van Nederhem te Ruisbroek bekend stond in de 14e eeuw.

Andere Nerem- of Nederhemplaatsen bevinden zich bij Meldert (Brabant), Oplinter (Tienen), Wolvertem en Tongeren.

- Al deze gebieden kunnen als vertrekpunten beschouwd worden voor de latere geslachten met soortgelijke taalwortels in hun naam.

De bakermat van ons geslacht wordt nochtans te Nerm bij Hoegaarden geciteerd waar Ingelbram de Nederheem de oudst bekende stamvader is (1302) en waarvan in het familie-archief een prent werd weergevonden over "thoff tot Nerem".

"Ref. Eigen Schoon : XXI jg. n° 8 en XXII jg. n° 7/8"

Art. 46 HOEGAARDEN, BAKERMAT VAN ONS GESLACHT (einde)

(zie voorgaande in n° 7 art. 41)

Rijke brouwers en pachters die bijna allen onderling verwant waren en oude en voorname geslachten behoorden, bouwden er hun woofst en namen het gemeentebestuur in handen. Zij maakten van de vervallen "Vrijheit" een welvarend dorp en schonken haar een nieuwe kerk. (1754 - 1759)

De Patriciershuizen te Hoegaarden dateren bijna allen uit deze periode. En ook de brouwersgilde werd fel opgedreven, want buiten de 17 brouwerijen en 93 boeren-brouwers, werd bijna in elk huis van Hoegaarden het smakelijk wit schuimend Hoegaards bier gemaakt, dat tot ver buiten de streek bekend stond als een zeer gewaardeerd goedje.

En zoals hun voorvaders, volgde ook de Schepenfamilie uit de 18e eeuw haar eigen politiek, ten zeerste door de kerk gesteund, gezien het ambt van Secretaris en Pastoor gedurende meer dan 100 jaren in handen van dezelfde familie bleef.

Maar deze welvarende leiding van het gemeentebestuur kwam in botsing met de opkomende volkspartij, waarvan Hoegaarden tot heden was gespaard gebleven. De revolutionaire gedachten lokten dorpswisten uit die eindigden met de omverwerping van het oude regiem, afschoon afstammelingen der oude Hoegaardse geslachten later terug leidende posten in handen kregen.

Niettegenstaande de invloeden van de nieuwe tijd, bleven de Hoegaardse nochtans rotsvast aan de oude voorrechten gebonden en gingen verder zich als mannen uit de "Francherie" te beschouwen, los van alle verplichtingen.

De vroegere betwistingen tussen Luik en Brabant hadden sedert de vorige eeuw opgehouden en lieten zich nog slechts voelen op gebied van ontstane geschillen met aanpalende gemeenten. De Hoegaardiers gingen fier op hun ligging in Brabant en aanhechting met Luik, waaraan zij hun grote macht hadden te danken en waaruit het ganse karakter der bevolking is gegroeid.

Hoegaarden, voor goed Brabants bezit.

Rond 1794 bij het Frans bewind werd een einde gesteld aan de verwarde toestand van voortdurende twisten tussen LUIK en Brabant. Hoegaarden werd definitief van Luik losgemaakt, om in het Dyle Departement de hoofdplaats te worden van een kanton. Ook werd het kapittel afgeschaft hetgeen aanleiding gaf tot hevige protesten. In 1813 kwam ons land onder de Hollanders, waardoor Hoegaarden in 1820 haar hoofdzetel van het kanton verloor, ten voordele van Tienen, bij wie het aangehecht werd.

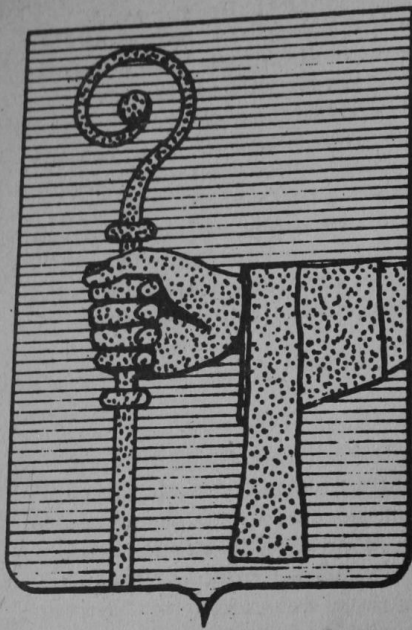
In 1830 bij de onafhankelijkheid bleef Hoegaarden tot Brabant behoren, terwijl het gehucht Bost in 1882 werd afgescheiden, om een zelfstandige gemeente te worden. Hierdoor verloor Hoegaarden een grondgebied van meer dan 250 Ha. Sedertdien leeft Hoegaarden verder in het kanton Tienen, arrondissement Leuven, Prov. Brabant, maar heeft ondanks alle wijzigingen toch haar eigen karakter behouden.

Besluit ;

De gemeente telt thans een bevolking van 4.700 zielen en beslaat een oppervlakte van 1750 Ha. Het is de laatste vlaamssprekende gemeente op de taalgrens in de Oosthoek van Brabant, in de onmiddellijke nabijheid van het Walenland en op nagenoeg 8 Km. der Prov. Luik; waarvan het de invloed ondergaat. Gelegen langs de Gete en op de grote baan naar Gembloers, Namen en Charleroi, vormt het een fraai dorp met nog wilde en natuurschone oorden zoals het Nermadal, waar een bijna heilige stilte heerst, ter herinnering aan vergane glorie.

Hoegaarden telt 231 gemeentewegen, met een totale lengte van 140.268 m., waarvan er in 1870 reeds 14.000 waren gekasseid. Ondanks de strijd om haar bezit en de meer dan 5 eeuwen Luikse aanhechting, heeft het dorp steeds zijn eigen baan gevolgd en zijn eigen specifiek karakter behouden, gans verschillend van dat der omliggende gewesten. Ten allen tijde is het zich zelf gebleven, buiten alle politieke stromingen van twistende buurtstaten. De bevolking noemde zich nu eens Brabanders, dan weer Luikenaren, maar in feite waren ze geen van beide, maar wel fiere en zelfbewuste Hoegaardiers uit de oude "Vrijheit".

Een spreekwoord zegt "Er is maar een Hoegaarden en dat ligt in de Francherie (het vrije land) en daarop is alles gebouwd. Het heeft een zeer roemrijk verleden gekend, eerst als nederzetting van Gallo-Romeinen, gevolgd van de Frankische kolonisatie, vervolgens als hoofdplaats van het Graafschap Brunengerunz, en als "Vrijheit", begeerd gebied wegens zijn rijke akkers en alombekende biernijverheid, en ten slotte als zetel van het kanton. Haar geschiedenis gaat gepaard met rampen en tegenspoed, maar ook met tijden van glorie en roem. In het karakter der inwoners wortelt nog steeds iets van dat verre roemrijke verleden. De mannen die er werden gekweekt hebben steeds koppig de rechten der vrijheid verdedigd en blijf gegeven van een onverwoestbare wil.

Zegel en wapen van Hoegaarden

"In azuur met een manipel beklede rechterarm, waarvan de hand een paalsgewijze geplaatste bisschopsstaf omklemt, alles in goud"

Toegekend door K.B. van 29 Mei 1838 ingevolge de oorkonden van 1372, 1462, 1524, 1559, 1561 en 1588 waardoor bevestigd wordt dat het "den eenighen ghemeynen-segel is, welcke meyer ende scepenen sdorps Hugaerden..... teghader pleggen te gebruiken.

Het sinspeelt op de afhankelijkheid van Hoegaarden aan het voormalige Prinsbisdom Luik.

(Eigen schoon ; XXIX jg. n° 4)

Buitenzicht van de St Gorgoniuskerk van Hoegaarden ,

Heropgebouwd onder het Pastoraat van Henricus Sweerts (broeder van Barbe) en gesteund door de Regentie, (waarin zijn broeder Servaes en schoonbroeder Charles Van Nerum zetelden). De voormalige kerk zou volgens eeuwenoude traditie gebouwd zijn op het castrum van Gravin Alpayde, laatste wereldlijke Gravin van Brunegerunz, en stichteres van het rijk bedeelde Kapittel.

(Gesch. van Hoeg. ZEH Vander Velpen)

F A M I L I E G E S C H I E D E N I S

art. 47 AANGESCHAKELDEN - IIe Generatie - n° 1
CHARLES VAN NERUM (x Barbe Sweerts)

1° Geboorte :

"Charles van Nerum (ook Carolus; Carolo en Carlo, genaamd), werd gedoopt in de St Quirinuskerk van Bunsbeek op 29. 1. 1689 (akte II/56), als derde kind en eerste zoon van Joannes Van Nerum en Lucia Wanten (zie art. 38). Zijn doopheffers waren :

- (Georgius ~~Domwille~~) *Spaens* (com)
- Barbe Wanten (vermoedelijke tante).

Hij was 3 jaar oud toen zijn ouders naar Waenrode verhuisden, het typisch Hagelands dorpje met zijn vruchtbare heuvels en dalen, beheerd door de spitse kerktoeren van St Bartholomeus. Daar groeide Charles samen met zijn broeder en zusters op.

Nochtans zijn er gegevens die er op wijzen dat zijn geslacht verwant was met Hoegaardse families, zodat het niet uitgesloten is dat hij zou afstammen van een vertakking die vroeger uit Hoegaarden is uitgeweken. Dit blijkt vooral uit :

- a) zijn huwelijksakte, waarin het verwantschap met zijn echtgenote wordt aangetoond ;
- b) de doopakte van Secretaris Servaes Sweerts in 1713, waar "Domicella" Lucia Van Nerim (zuster van Charles) als meter optrad.
- c) de tegenwoordigheid te Hoegaarden tot rond 1800 van het geslacht Van Nerum.

2° Huwelijk :

- Charles huwde echter te Tienen in het Klooster der Wittevrouwen op 15 April 1723, met de 23 jarige Barbe Sweerts (° 17 Nov. 1700 als dochter van Servatius en Catherine Peeters). De getuigen bij dit huwelijk waren : Joannes van Nerom (^{de} ~~waarschijnlijk zijn vader~~) en Augustinus de ~~Monter~~, (onbekend)

- Het verwantschap met de familie Sweerts blijkt uit de huwelijksakte zelf: "Contraxerunt matrimonium Carolus Van Nerom et Barbara Sweerds, mediante dispensatione se utroque parte, presentibus Joannes van Nerom et Augustinus de ~~Monter~~, in conventu religiosarum vulgo "de Wittevrouwen" Thenensis". *akte 1° 428 n° 4776*

- Zou hij door de familiebanden met de Sweertsen naar Hoegaarden zijn gelokt en er zijn vrouw hebben leren kennen ?

3° Kinderen :

- Uit dit huwelijk sproten 8 kinderen, allen te Hoegaarden geboren :

- Marie-Anne ° 1 Maart 1725
- Henri Charles ° 21 Febr. 1727
- Clara Catherine ° 25 Dec 1729
- Jean ° 27 Sept. 1732
- Catherine ° 17 Aug 1735
- Jacques Philippe ° 13 Jan 1738
- Jean François ° 3 Nov 1740
- Charles ° 2 Dec 1743

4° Beroep :

- Charles Van Nerum vestigde zich als brouwer te Hoegaarden in 1724, om 10 jaar later de grootste en rijkste brouwer der gemeente te worden. In 1734 stond hij inderdaad aan kop met 23 brouwsels voor de periode van 16 Aug tot 31 December. Na hem kwam pas de Grote Brouwerij met 20 brouwsels. (Ref. Vander Velpen Gesch. Hoeg. bl 88 en 101 en persoonlijke mededelingen) Hij zou ook een eerste prijs bekomen hebben voor het beste Hoegaards bier en hiervoor van het inrichtend comité een miniatuurpiervat hebben gekregen, versierd met lelies. Dit blijkt uit de gedenkschriften van zijn achterkleindochter Anne Elisabeth Van Nerum (zie Stamboom V/5) "Mon arrière grand-père obtenait un premier prix dans la fabrication de la bière d'Hougarde et fut rétribué par un tonneau en miniature garni de lis"

- Door zijn verwantschap met de Sweertsen bekwam Charles de plaats van Schepen in de Regentie en werd in de dorpstwisten van 1749 betrokken.

(vervolgt)

Art. 48 FAMILIENIEUWS

Volgende geboorten grepen plaats in de maand November :

- + Barbe Sweerts (x Charles Van Nerum) ° 17 Nov 1700
- + Jean François Van Nerum (x Lowet) ° 3 Nov 1740
- + Jean Henri Van Nerum (x E. Sweerts) ° 7 Nov 1765
- + Marie Cath. Van Nerum (d.v. Jean Henri x Groetaers) ° 4 Nov 1795
- + Charles Joseph Van Nerum (x Goossens) ° 8 Nov 1807
- + Jean Bapt. Van Nerum (x Maryssael) ° 25 Nov 1808
- + Joseph Van Nerum (x Putzeys xx Minsart) ° 4 Nov 1821
- + Cath. Cecile Van Nerum (d.v. Ludovicus x Ruttens) ° 22 Nov 1851
- + Justine Van Nerum (d.v. Livinus x Cijpers) ° 4 Nov 1860
- + Valentine Van Nerum (x Durochez) ° 28 Nov 1869
- + Emile L.Ach. Van Nerum (z.v. Lievin x Defoor) ° 29 Nov 1873
- + Robert Van Nerum (x B. Herinckx) ° 20 Nov 1898
- + Marcel Van Nerum (x Davidts) ° 18 Nov 1913
- + Leon Van Nerum (x J. Boffé) ° 10 Nov 1931
- + Raoul Van Nerum (z.v. Hubert x J. Janssens) ° 26 Nov 1946

Aan deze laatste vier wensen wij van harte een gelukkige verjaardag

Huwelijken :

- + Jean Henri Van Nerum met Anne Marie Groetaers op 15 Nov 1795
- + Jean Henri Van Nerum met Elisabeth Sweerts op 23 Nov 1802
- + Joannes Van Nerum met Marie Caroline Colin op 26 Nov 1834
- + Theodore Van Nerum met Marie Josephine Dewelde op 15 Nov 1842
- + Dezelfde met zijn schoonzuster Thérèse op 28 Nov 1860
- + Marie Alexandrine Van Nerum met P. Louis Bullens op 24 Nov 1888
- + Marie Felicie Van Nerum met Charles Hennus op 24 Nov 1906

Sterfgevallen :

- Antoon Balth. Sweerts (x Dorothée Van Nerum) + 20 Nov 1808 (66 j.)
- François Van Nerum (x Medart) + 18 Nov 1803 (27 j.)
- Anne Marie Van Autgaerden (x Jacq. Phil. Van Nerum) + 13 Nov 1823 (78 j.)
- Jean Bapt. Van Nerum (x Alb. Dumont) + 14 Nov 1832 (50 j.)
- Marie Elisabeth Van Nerum (d.v. Jean François x Lowet) + 14 Nov 1840 (54 j.)
- Thérèse Dewelde (x Theodore Van Nerum) + 18 Nov 1862 (38 j.)
- Jules Van Nerum (onwet. z.v. Philomène Van Nerum) + 23 Nov 1866 (5 m.)
- Joannes Van Nerum (x M.C. Colin) + 16 Nov 1884 (82 j.)
- Emilie Van Nerum (x Th. Vanherberghen) + 24 Nov 1889 (32 j.)
- Hubert Van Nerum (x M.J. Van Nerum) + 30 Nov 1919 (71 j.)
- Jules F. Van Nerum (z.v. Robert x Herinckx) + 26 Nov 1931 (1 j.)
- Simone Virg. Palm. Van Nerum (d. v. Albert x Claes) + 12 Nov 1941 (4 m.)

Kathleen werd geboren :

Mr & Mevr Fourie-Van Nerum (stamboom IX/15) Stoopkenstraat, 5, Hoegaarden, hebben het groot genoegen de geboorte te melden van hun dochter Kathleen. Dit heuglijk feit heeft een dubbele betekenis, want hiermede worden 4 geslachten gevierd, te weten ; Wed. Schoofs-Vandenbussche 76 J., Mevr. Marcel Van Nerum - Schoofs 50 J. (Stamboom VIII/19), Mevr. Fourie-Van Nerum 23 j. en de kleine Kathleen, geboren te Tienen 10 Okt 1960. Hartelijke gelukwensen van wege de ganse familie.

In het huwelijksbootje :

Theophile Bullens, zoon van wijlen Pierre Louis Bullen en Marie Alexandrine Van Nerum (Stamboom VII/30) is in het huwelijk getreden met Paula Koekelber. Wij sturen hen onze beste wensen van geluk en voorspoed.

FAMILIESCHOON

GENEALOGISCH - EN BIOGRAFISCH FAMILIETIJDSCRIFT
VAN HET OUDE HOEGAARDSE GESLACHT VAN NERUM

FAMILIE-UITGAVE : VAN NERUM : MAQUISSTRAAT, 44 EVERE

Art. 49 FAMILIEGESCHIEDENIS

Stb. II/1. Charles van NERUM (x Barbe SWEERTS) (vervolg van art. 47).
5° Woonplaats :

"Hij vestigde zich op de Vroente aan de Grote Brug, waar hij op St Corneliusdag (16 Sep) van 1724 zijn "paens huys" openstelde en waar al zijn kinderen geboren werden. Dit wordt gestaafd door volgende aantekening van Anne Elisabeth Van Nerum (Stb. V/5) in de memorieschriften :

"Mon grand-père (dit was Joannes Van Nerum Stb. III/4) naquit à la Brasserie de la Gette le 27 septembre de l'an 1732".

Dit was dezelfde woning als deze die op zijn zoon Jacobus overging en na 1840 door Charles Van Nerum (Stb. V/7) bewoond werd, genaamd "Distillerie et Brasserie Van Nerum" (zie Alph. Wauters ; Hist. Hoeg. p. 5). Het bevatte een pachthof met woning, brouwerij (en later ook stokerij), schuren, stallen en andere bijgebouwen, merthof, hof en blok, groot zijnde 52 roeden, voorzien van twee voorpoorten (akte v. 29. 11. 1824). In 1747 bouwde Charles nochtans zijn nieuwe woonst op de "Molenweg" (Pastorijstraat), een prachtig herenhuis met boven de ingangspoort een wapenschild, waarvan de kroon en flankbekleding nog steeds bestaan, evenals het jaartal 1747. Dit huis (huidige pastorij) werd door de Commissie voor Monumenten op 25. 3. 1938 geklasseerd. Zijn brouwerij en pachthof bleven echter op de Vroente voortbestaan. "

~~wapenschild, waarvan de kroon en flankbekleding nog steeds bestaan, met de vermelding van het jaartal 1747. Dit herenhuis (huidige pastorij) werd door de Commissie voor Monumenten in aanmerking genomen.~~

In verband met dit huis en zijn bewoners, wordt volgend overleveringsverhaal in de familie voortverteld :

"Tijdens de grote aarbevingen van het jaar 1755 dachten de mensen dat de wereld ging vergaan, iedereen aanriep het Kruisbeeld terwijl Vader Carolus met zijn gezin de 300 stappen naar de Kerk deed, om God in de Hemel te smeken de straf van de wereld af te wenden" (wellicht een processie want de kerk was toen in herstelling) bij stormweer een gebed op te dragen, beginnend met de woorden : "Heer Jezus, zoals Carolus het vroeger heeft gedaan, doen wij het nu en vragen U om ons te sparen van alle rampen. Amen."

Nopens voornoemde aardbevingen vernemen we inderdaad dat er zich in ons land in de nacht van 26 op 27 November 1755 aardschokken hebben voorgedaan. Anderzijds is het een verrassend feit dat de Kerk van Hoegaarden op nagenoeg 300 stappen van de Pastorij ligt, zodat hieruit kan besloten worden, dat deze woning wel degelijk de voormalige woonst van Charles van Nerum is geweest. Bovendien leeft in alle stamvertakkingen van onze familie het gezegde voort, alsdat de Pastorij van Hoegaarden door een Van Nerum werd gebouwd.

6° Heraldiek (wapenkunde)

Betreffende het wapenschild boven de ingangspoort liet zijn achterkleindochter Anne Elisabeth volgend gedenkschrift na :

"Dans le frontispice de sa nouvelle maison, mon arrière grand-père fut construire un emblème à trois framées".

Het woord "framée" (latijn = framea) betekend priem (spies) en stamt uit het Nederfrankische "pfriem", waarvan het ontstaan der leliefiguren wordt toegeschreven.

2.

De priem was inderdaad het geliefkoosde wapen der Franken en bestond een spies, met langs weerszijden een dubbele weerhaak in lelievorm. Hieruit mag afgeleid worden dat het wapenschild boven de poort, met drie lelies (fr. mées) was bekleed. De lelies komen overigens meermaals in het familie-archief voor (zie art. 33) zodat deze figuren ongetwijfeld aan onze voorvader mogen toegekend worden.

7° - Wie was Barbe Sweerts ?

Om beter het milieu te begrijpen waarin Charles' kinderen werden opvoed, dient men kennis te maken met de familie waartoe hun moeder (en bijgevoegde ook onze voormoeder) behoorde en tevens te vernemen wie haar voornaamste bladeren verwanten zijn geweest. Bij het huwelijk brengt de vrouw immers dikwijls uit eigen familie allerlei woonten mee, die op haar kinderen overgaan en vaak als basis dienen voor hun latere opvoeding. In de meeste gevallen schept de moeder in haar nieuw gezin hetzelfde milieu waarin ze zelf werd opgevoed, zodat de studie van haar afdantanten nuttig is, om de karaktertrekken terug te vinden, die op haar nakomelingen zijn overgegaan. Daarom vormen de kwartierstaten (tabel der rechtstreekse voorouders), de mooiste bladzijden van een familiegeschiedenis.

Barbe Sweerts was de dochter van Servatius Sweerts en Catherine Peeters en de oudste van een gezin van 8 kinderen. Zij werd gedoopt te Hoegaarden op november 1700 en had als doopheffers; haar oom O/Past (later Deken) Hendrik Peeters, die tevens het doopsel toediende en Barbe Maes. (akte 50415 n° 4146) Haar broeders en zusters waren :
Marie Anne ° 1702 x met Henri Hoebanckx (Gisworene Schepen - Brouwer)
Clara Catherina ° 1704 - Annonciade - zuster te Tienen
Jean ° 1706 x met Catherine Dirickx (?)
Hendrik ° 1708 - Deken te Hoegaarden, bouwde de nieuwe kerk.
Elisabeth ° 1711 x met Henri Struys, Voorzitter der Schepenen en Brouwer
Servaes ° 1713 x Cath. Ang. Sweerts, Schepen en Secretaris (zie art. 28)
Hendrik Hubert ° 1716 x met Barbe van Osmael, Rekenplichtige & Brouwer

Zij stamden rechtstreeks uit de families Sweerts, Peeters, Hermans, van den Putte, Meulemans, Houwen, Beckers, Carpeau, Bietens en vermoedelijk ook de Hennef en Everaerts.
Hun kwartierstaten zien er uit als volgt :

Ouders	Grootouders	Overgrootouders	Betovergrootouders
Servatius Sweerts	Pieter Sweerts	Servaes Sweerts	
		Jeanne Meulemans	
	Margr. Hermans	Jan Hermans	Jan Hermans
		Marie Houwen	Marie Bietens
Catherine Peeters	Bertel Peeters	Hendrik Peeters	
		Gertrude Beckers	
	Josyne van den Putte	Jean van den Putte	Jean de Puis
		Marie Carpeau	Marie de Hennef
			Jean Carpeau
			Marie Everaerts

Familie Sweerts :

De Sweertsen behoorden tot een pachtersfamilie die rond 1600 te Bost (onder Hoegaarden) verbleef. Een halve eeuw later kwamen zij veelvuldig voor om in de 18e eeuw te Hoegaarden een grote opgang te maken. Men trof er inderdaad pachters, brouwers en rentmeesters aan, alsook dekens, pastoors en notarissen, griffiers, schepenen en gezwarenen.

In één enkele eeuw leverde deze familie, drie secretarissen die de gemeentepolitiek bepaalden en een vooraanstaande rol speelden in de oude "Vreyheit", wijs het pastoorsambt te Hoegaarden, gedurende 178 jaren zonder onderbreking, in dezelfde aanverwante families bewaard bleef (zie art. 13). Na de Franse revolutie is hun ster echter gedaald, wellicht omdat zij wat te fel aan het oude regiem waren gehecht.
(Ref. ZEH Vander Velpen; Gesch. van Hoeg. bl. 176)

- De Sweertsen uit Hoegaarden voerden een wapen "in zilver, met kruis van goud, 1 en 4 beladen met drie klaverbladeren van sinopel, 2 en 3 met drie vogels van keel, de figuren geplaatst 2 en 1".
In de kerk van Hoegaarden boven het altaar van de Maagd, prijkt nog steeds een licht gewijzigde afbeelding van dit familiewapen.
(Ref. Intermédiaire des généalogistes n° 89 p. 237).

Familie Peeters:

- Deze familie zou afkomstig zijn uit Leuven, waarvan een vertakking zich te Nerm bij Hoegaarden vestigde. Deze laatsten behoorden tot de klasse der grote pachters, die in 1582 bisschoppelijke dijnngoederen bezaten.

- Peeters voerde een wapen "in zilver met druiventak van azuur, bekleed met twee bladeren van sinopel".
(Ref. Rietstap, Arm. Gen. t. 5 pl. XXVI en Intermédiaire n° 89).

Familie Hermans:

- De familie Hermans trad te Hoegaarden op het voorplan in de tweede helft der 17e eeuw en speelde een belangrijke rol in het bestuur der "Vreyheit". In deze familie trof men kanunniken, meiers, schepenen en gezworenen aan waarvan sommigen de titel van "Meester" en "eersaeme" dragen.

Familie van den Putte (de Puis)

- Zij stamde uit het oude geslacht van Messire van den Putte, alias de Puis uit Zittert ° 1343. De verandering van schrijfwijze in de naam is een gevolg van de onmiddellijke nabijheid der taalgrens.
- De familie van den Putte voerde een wapen "in zilver met drie putten van keel, hoofd van azuur beladen met een ster en 6 stralen van goud".
(Ref. Hs. II 5201 Everaerts t. 1 f° 278 en Intermédiaire n° 89).

De ouders van Barbe:

- Haar vader Servatius Sweerts was schepen en Brouwer te Hoegaarden.
Hij werd geboren op 18 Maart 1670 en stierf op 9 Aug 1737.
Op 17 Febr. 1700 huwde hij met Catherine Peeters (° 10 Juni 1672 + 19 April 1741 in de Ferme du Paradis.) Zij was de zuster van Deken Hendrik Peeters, peter van Barbe en stichter van een studiebeurs, ten voordele der nakomelingen van het gezin Servatius Sweerts x Cath. Peeters, die de voorouders werden van een vooraanstaand geslacht.

Haar grootouders:

- Pieter Sweerts, broeder van Anne (begijn te Tienen), huwde te Hoeg. op 15 Febr. 1668 met Margriet Hermans (weduwe van Schepen Lambrecht van Duynhoven). Zij werd geboren ~~1636~~^{ca. 1637} en was de zuster van eersaeme Jan Hermans, meier te Oorbeek, Arnold Hermans, Kanunnik te Hoegaarden en Anne Hermans, begijn te Tienen (grootooms en groot tante van Barbe).
Pieter Sweerts overleed te Hoeg. op 10 Febr. 1678 en zijn echtgenote op 4 Maart 1694.
~~ca. 1636~~
~~ca. 1637~~

4.

- Bertel Peeters was Burgemeester te Hoeg. en huwde in Sep. 1663 met Josyne van den Putte (weduwe van Burgemeester Daniël Bormans). Dit gezin bewoonde de huidige hoeve Cipers (zie art. 28); Josyne werd gedoopt te Hoeg. op 9 Febr. 1634 en was de zuster van Deken Jan van den Putte en van Anne, Meesteresse van het Begijnhof te Tienen. Zij overleed op 26 Sep 1693 en haar man op 15 Nov van hetzelfde jaar; zodat Barbe haar grootouders nooit heeft gekend.

Haar overgrootouders.

- Servaes Sweerts huwde op 23 Juni 1638 met Jeanne Meulemans. Deze laatste stierf te Hoeg. op 14 Nov. 1678.
- R6 "Jan Hermans was gezworene, schepen van 1629 tot 1674 en voorz. der Schepenbank te Hoeg in 1675. Hij x met Marie Houwen (zuster v. Deken Arnold Houwen) en woonde in 1666 te Nerm. Meester Jan Hermans + 25. 9. 1676 te Tienen naar waar hij gevlucht was en werd in de kerk van Hoeg begraven".
- Hendrik Peeters, huwde met Gertrude Beckers, waarvan een bloedverwant Pierre Beckers, meier was te Sluizen, Schepen te Meldert en leenman van de Graaf van Duras.
- Jan van den Putte werd geboren in 1608 en stierf in 1667. Hij was weduwnaar van Magd. Kenis en hertrouwde in 1633 met Marie Carpeau. Deze laatste werd geboren rond 1608 en overleed op 8 maart 1674 te 5 uur 's morgens in de armen van haar zoon Deken Jan van den Putte. Deze beide overgrootouders van Barbe werden in de kerk begraven.

Haar betovergrootouders.

- Jan Hermans (de oude) ^{was ereeys Schepen te Hoegaarden en + vóór 1667.} bekleedde gedurende 72 jaren het ambt van Schepen te Hoegaarden (vanaf 1629 tot bij zijn dood in 1671). Hij was gehuwd met Marie Bietens, wiens bloedverwant Guillaume Bietens, "receveur et collecteur" was te Hoeg. (dit was Burgemeester)
- Jean van den Putte, alias de Puis, gehuwd zijnde met Marie de Hennefzouden volgens Dr. Romain de ouders zijn van voorgaande Jean van den Putte, zodat zij als vermoedelijke betovergrootouders van Barbe gerekend worden.
- Hetzelfde geldt voor Jean Carpeau gehuwd met Marie Everaerts, vermoedelijke ouders van Marie Carpeau (overgrootmoeder van Barbe).

BESLUIT :

- Onze voormoeder Barbe Sweerts, stande dus rechtstreeks uit zeer voorname geslachten, die op politiek en geestelijk gebied te Hoeg. een grote rol hebben gespeeld. Deze families die eens tot de vooraanstaanden uit de streek behoorden, hebben hun nakomelingen in dezelfde zin opgevoed. Bijzonder de invloed der families Sweerts, Peeters en van den Putte is op de kinderen van Charles van Nerum en Barbe Sweerts overgegaan. Dit komt duidelijk tot uiting in de nagelaten schriften, waarin alles op die vergane grootheid is gebouwd. Zelfs schijnen er door de zonen van Charles en Barbe, vaste stambomen en familie-onderrichtingen aan hun nakomelingen te zijn uitgevaardigd, dewelke ten gepaste tijde in dit tijdschrift zullen kenbaar gemaakt worden.

NOTA : Voor nadere inlichtingen nopens deze families, kan men zich tot ons familieblad wenden.

(vervolgt)

Art. 50 : De SINT SEBASTIAANS Gilde VAN HOEGAARDEN

(Zie ook ons n° 5 van Aug. 1960 art. 28 bis)

Ref. E.H. Vander Velpen; Gesch. van Hoeg. bl. 145/146
Eigen schoon en de Brabander; XVI jg. n° 2 bl. 71.

In de tweede helft van de 17e eeuw legde het "Broederschap vander groote gulde vanden edelen hantboghe" zijn statuten ter goedkeuring voor aan Maximiliaan Hendrik van Beieren, Prinsbisschop van Luik, terwijl zij nogmaals in 1698 ter herziening werden voorgelegd aan Bisschop Jan Lodewijk van Elderen.

Rond deze periode bestond de gilde nochtans reeds meer dan 100 jaren, zoals blijkt uit de inleiding van een dokument :

"alsoo het kennelijk is aende autste gebruederen deser caemere ende bruederschap die henne voersaeten saligher hebben hoeren segghen dat Joncker Guilliam Fontigny, wijlen vaeder van Joncker A. Fontigny, teghewoordighen hooftman, Here van Schoer, henne directeur is geweest, gelijk oock ghetoent wordt dat henne voerouders van over 100 ende meer jaeren, altijd sijn geweest".

De Heren van Schoor (Scora) en hun nakomelingen zijn tot op het einde der 18e eeuw steeds de erfelijke hoofdmannen van deze schuttersgilde geweest, hetgeen als een aanwijzing kan dienen inzake oorsprong der gilden, aldat zij zouden ontstaan zijn uit de gewapende macht van de plaatselijke heer. We zien inderdaad dat de Heren van Schoor uit een zeer oude en adellijke familie stamden. Zij waren ridders en edele krijgslieden die hun eigen wapenknechten hadden, om hen in oorlogstijd bij te staan en in vredestijd hun erf en bezittingen te bewaken.

Later had deze lijfwacht geen rede meer van bestaan en werd zij alleen als parade-wacht door de Heer behouden. Voortaan oefenden de leden zich nog slechts in de kunst van de "edelen hantboghe" en richtten een broederschap op.

Deze gilde koos als patroon, de met pijlen doorboorde martelaar Sint Sebastiaan. Alle leden noemden zich "gebruederen" en verkozen jaarlijks op de feestdag van de schutsheilige, hun deken en twee gezworenen. Deze verkiezing gebeurde in 't geheim, want elke broeder moest aan de "knaepe" in alle stilte zijn stem uitbrengen.

De "knaepe" deed dienst als secretaris hetgeen wel een vaste functie schijnt geweest te zijn, evenals het ambt van Luitenant Kapitein.

Dit laatste werd in de tweede helft der 18e eeuw bekleed door Antoon Balthazar Sweerts, griffier van Hoegaarden, zoon van de vorige Secretaris Servaes Sweerts en bijgevolg een neef van Charles Van Nerum en Barbe Sweerts. Hij huwde een eerste maal met Lucie Schepers, zuster van Burgemeester Schepers en nadien in 1792 met zijn kleinnicht Dorothee Van Nerum, (St.boom IV/3), kleindochter van Charles en Barbe en zuster van Burgemeester Henri Van Nerum.

De gilde hield veel van feestvieren en welgevulde tafels. Uit haar statuten blijkt dat elk lid jaarlijks aan zijn medegezellen een "provinghe" of tractatie moest aanbieden, bestaande uit een "molenvat terff, 9 pont vlees enz.." Bij het afsterven van een broeder, moesten de anderen deel nemen aan de begrafenis, zoniet werden zij beboet. Regelmatig oefenden zij in het schieten met de handboog en leefden strenge verplichtingen na, die bij overtreding met een bedevaart of geldboeten warden bestraft.

De bezittingen van de St Sebastiaansgilde bedroegen 6 a. 7 ca hetzij 25 roeden, palende ten Oosten aan een voetweg en langs de drie andere zijden aan het land van Van Dormael. Op 30 Juni 1804 werden deze bezittingen door de Fransen aangeslagen en verkocht aan Jan Hendrik Maitelé, landmeter te Tienen, met volmacht van Van Dormael uit Beausart voor de som van 120 fr. Deze schuttersgilde was een der mooiste broederschappen uit Hoegaarden.

ART. 51 FAMILIENIEUWS

Ingevolge het bestendig vorderen van de opzoekingen, zijn wij in het bezit gekomen van een groot aantal data. Om deze reden zien wij ons verplicht de rubriek "FAMILIE-NIEUWS" te beperken. Alzo zullen vanaf heden, voor wat de afgestorven bloedverwanten betreft, nog slechts hun overlijdensdata vermeld worden. Deze zijn voor ons vooral van belang, omdat zij in onze gedachten en gebeden steeds bijblijven.

Volgende familieleden hebben ons in de maand December verlaten :

Elisabeth Van Nerum (Stb. V/1) + 30 Dec 1800 (1 uur oud)
 François Van Nerum (Stb. V/27) + 7 Dec 1801 (7 maanden oud)
 Jean Henri Van Nerum (Stb. IV/4) + 12 Dec 1809 (44 j. oud)
 Jean François Van Nerum (Stb. III/7) + 18 Dec 1822 (82 j. oud)
 Rosalie Van Nerum (Stb. VI/27) + 29 Dec 1847 (4 j. oud)
 Françoise Van Nerum (Stb. IV/6) + 30 Dec 1852 (81 j. oud)
 Joannes Emile Van Nerum (Stb. VI/14) + 16 Dec 1860 (13 j. oud)
 Edmond Van Nerum (Stb. VIII/12) + 4 Dec 1932 (11 maanden oud)
 Charles Van Nerum (Stb. VIII/5) + 29 Dec 1938 (22 j. oud)
 Prosper Van Nerum (Stb. VII/28) + 3 Dec 1941 (77 j. oud)

- Laten wij onze dierbare afgestorvenen met een vroom gebed gedenken.

Vieren deze maand hun verjaardag :

Achille Julien Van Nerum (Stb. VII/27) ° 18 Dec 1881 (79 j.)
 Arthur François Van Nerum (Stb. VII/4) ° Dec 1884 (76 j.)
 Henri Willems (Stb. VII/6) ° 30 Dec 1900 (60 j.)
 Marcel Joseph Van Nerum (Stb. VIII/19) ° 27 Dec 1909 (51 j.)
 Clement Van Nerum (Stb. VIII/14) ° 3 Dec 1925 (35 j.)
 Arthur Van Nerum (Stb. IX/2) ° 10 Dec 1927 (33 j.)
 Margeurite Van Nerum (Stb. IX/15) ° 11 Dec 1938 (22 j.)
 Isabella Boets (dochter van VIII/25) ° 23 Dec 1959 (1 j.)

- Onze hartelijkste gelukwensen.

Art. 52. DANKBETUIGING.

Langs deze weg sturen wij in naam der ganse familie, onze grootste dankbetuigingen naar de Heer J. FOBE uit Gent, die zo vriendelijk is geweest ons zijn uitgebreide stamboom-documentatie ter inzage over te maken, en waar door wij er in gelukt zijn de kwartierstaten van onze voorouders aanzienlijk te verrijken. De Heer J. FOBE is voor ons geen vreemde. Hij stamt inderdaad uit het Hoegaardse geslacht Lowet x Coenegras, waardoor hij verwant is met de Families Geerts, van Hagendoren, Sweerts enz...

Bovendien is hij een verre nakomeling van Servaes Sweerts, de broeder van Barbe (onze voormoeder), zodat hij dezelfde kwartierstaten heeft als onze eigen familie.

Daarom is het ons een waar genoegen aan deze verre kozijn onze innigste dank te betuigen.

In volgend nummer : Charles Van Nerum en Barbe Sweerts (vervolg)
 de Dorpswacht te Hoegaarden.